YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

24 päivänä marraskuuta 2005 *

Asiassa C-136/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesfinanzhof (Saksa) on esittänyt 3.2.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 15.3.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Deutsches Milch-Kontor GmbH

vastaan

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Makarczyk sekä tuomarit R. Schintgen ja R. Silva de Lapuerta (esittelevä tuomari),

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: M. Poiares Maduro,
kirjaaja: hallintovirkamies B. Fülöp,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.9.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Deutsches Milch-Kontor GmbH, edustajinaan Rechtsanwalt U. Schrömbges ja Rechtsanwalt O. Wenzlaff,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään G. Braun,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee vientituista maito- ja maitotuotealalla 15 päivänä kesäkuuta 1989 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1706/89 (EYVL L 166, s. 36) ja 1 päivästä tammikuuta 1990 lukien sovellettavasta täydellisestä toisinnosta

maataloustuotteiden nimikkeistölle vientitukia varten 15 päivänä marraskuuta 1989 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3445/89 (EYVL L 336, s. 1) tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Deutsches Milch-Kontor GmbH -niminen yhtiö (jäljempänä Milch-Kontor) ja Hauptzollamt Hamburg-Jonas (Hamburg-Jonasin piiritullikamari, jäljempänä Hauptzollamt) ja joka koskee oikeutta saada vientitukea jalostettavaksi tarkoitetulle juustolle.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 804/68 (EYVL L 148, s. 13) 17 artiklan 1 kohdan, sellaisena kuin se on muutettuna 22.12.1987 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3904/87 (EYVL L 370, s. 1; jäljempänä asetus N:o 804/68), mukaan saman asetuksen 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden kansainvälisen kaupan hintojen ja näiden tuotteiden yhteisön hintojen välinen erotus voidaan korvata vientituella.

4 Asetuksessa N:o 1706/89 vahvistetaan maitotuotteiden osalta kyseisessä 17 artiklassa tarkoitettujen vientitukien määrät.

5 Tämän asetuksen yhdeksännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"juustoille myönnettävä tuki lasketaan suoraan kulutukseen tarkoitetuille tuotteille; juustojen kuoret ja tähteet eivät ole sellaisia tuotteita, jotka vastaisivat tätä tarkoitusta; tulkintaa koskevien sekaannusten välttämiseksi on täsmennettävä, että juustoille, joiden arvo vapaasti yhteisön rajalla on alle 140 ecua/100 kg, ei myönnetä tukea".? *

6 Tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 2.8.1989 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 2886/89 (EYVL L 282, s. 1), otetaan käyttöön tavaroiden yhdistetty nimikkeistö (jäljempänä yhdistetty nimikkeistö), jota sovelletaan pääasian tosiseikkoihin.

7 Yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen 0406 90 otsakkeena on "muu juusto". Sillä on alanimike 0406 90 11 nimeltään "jalostettavaksi tarkoitettu muu juusto".

8 Maataloustuotteiden nimikkeistöstä vientitukia varten 17 päivänä joulukuuta 1987 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3846/87 (EYVL L 366, s. 1) otetaan käyttöön yhdistettyyn nimikkeistöön perustuva maataloustuotteiden nimikkeistö vientitukia varten (jäljempänä tukinimikkeistö).

* — Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

9 Tämän asetuksen 1 artiklan kolmannen kohdan mukaan tukinimikkeistö sisältää yhdistetyn nimikkeistön alajakoja täydentäviä alajakoja, joita tarvitaan vientitukijärjestelmään kuuluvien tavaroiden kuvauksiin.

10 Pääasian tosiseikkojen tapahtumahetkellä sovellettiin asetuksella N:o 3445/89 vahvistettua tukinimikkeistöä.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

11 Milch-Kontor vei tammikuussa 1990 juustoa Jugoslaviaan ja sai hakemuksestaan vientitukea. Vientitavara ilmoitettiin goudaksi.

12 Hauptzollamt vaati 14.8.1995 tekemällään päätöksellä alun perin myönnetyn vientituen palauttamista sillä perusteella, että viety tuote ei ollut markkinoilla yleisesti myytävää goudaa, vaan jalostettavaksi tarkoitettua raaka-ainetta.

13 Finanzgericht hylkäsi Milch-Kontorin tästä päätöksestä nostaman kanteen ja perusteli päätöstään sillä, että vientitukea oli saatu lainvastaisesti, koska toisin kuin yhdistettyyn nimikkeistöön, tukinimikkeistöön ei sisälly jalostettavaksi tarkoitetuille juustoille varattua alanimikettä.

14 Milch-Kontor haki Finanzgerichtin päätökseen muutosta Revision-menettelyssä Bundesfinanzhofissa.

15 Bundesfinanzhof tiedustelee ennakkoratkaisupyynnössään, muodostaako tukinimikkeistö yhdistetystä nimikkeistöstä itsenäisen tariffiluokituksen, vai onko kyseessä yhdistetyn nimikkeistön ote, joka sisältää vain sellaisten tuotteiden alanimikkeet, joiden osalta vientitukien maksaminen tulee kyseeseen.

16 Kansallinen tuomioistuin huomauttaa tämän osalta ensinnäkin, että asetuksen N:o 3846/87 säännösten perusteella vaikuttaa siltä, että tukinimikkeistössä vain toistetaan yhdistetyn nimikkeistön merkitykselliset nimikkeet ja alanimikkeet.

17 Se toteaa tämän lisäksi, että asetuksen N:o 1706/89 yhdeksännen perustelukappaleen ensimmäisen virkkeen mukaan juustoille myönnettävä tuki lasketaan suoraan kulutukseen tarkoitetuille tuotteille. Tämä voisi merkitä sitä, etteivät jalostettavaksi tarkoitetut juustot ole vientitukikelpoisia.

18 Lopuksi kansallinen tuomioistuin toteaa, että siltä osin kuin luokitteleminen yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 0406 90 11 koskee vain tavaroiden tariffiluokittelua tuontitullien kantamista varten, siitä, että tavara on luokiteltu kyseiseen alanimikkeeseen tuontitulleja kannettaessa, ei pitäisi seurata, ettei sille voida myöntää vientitukia.

19 Näissä olosuhteissa Bundesfinanzhof päätti lykätä ratkaisun antamista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko asetusta (ETY) N:o 3445/89 ja asetusta (ETY) N:o 1706/89 tulkittava siten, että yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 0406 90 kuuluville juustoille, jotka on luonteensa perusteella tarkoitettu jalostettaviksi kolmannessa maassa ja jotka tämän vuoksi olisi luokiteltava yhdistetyn nimikkeistön, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2886/89, alanimikkeeseen 0406 90 11, ei voida myöntää vientitukea?"

Ennakkoratkaisukysymys

20 Kansallinen tuomioistuin pyrkii kysymyksellään selvittämään, voidaanko kolmanteen maahan vietävälle tavaralle, joka määritellään kyseisessä maassa jalostettavaksi tarkoitetuksi juustoksi ja joka kuuluu yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 0406 90 11, myöntää vientitukea asetusten N:o 3445/89 ja N:o 1706/89 nojalla.

21 Milch-Kontor ja Euroopan yhteisöjen komissio toteavat, että se, ettei yhdistetyn nimikkeistön alanimikettä 0406 90 11 mainita tukinimikkeistössä, johtuu siitä, että tätä alanimikettä sovelletaan vain tuontitulleja kannettaessa.

22 Ne eivät kuitenkaan katso, että tämän perusteella olisi pääteltävä, ettei viedylle tavaralle voitaisi myöntää vientitukia.

23 Milch-Kontor katsoo, että tukinimikkeistö muodostaa yhdistetystä nimikkeistöstä itsenäisen tariffiluokituksen. Näin ollen tavara, joka on luokiteltu sellaiseen tariffialanimikkeeseen, jota ei ole mainittu tukinimikkeistössä, voidaan sen mukaan automaattisesti luokitella koostumuksensa mukaan kyseisen nimikkeistön asianmukaiseen tuotekoodiin. Kun otetaan huomioon niiden luonne, jalostettaviksi tarkoitetut juustot, jotka kuuluvat yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 0406 90 11, pitäisi näin ollen luokitella tukinimikkeistön asianmukaiseen koodiin eli tuotekoodiin 0406 90 89 979. Koska tämä viimeksi mainittu on joka tapauksessa alanimikettä 0406 90 11 tarkempi, olisi sille annettava etusija.

24 Komissio väittää, että koska yhdistetyn nimikkeistön alanimike 0406 90 11 on varattu ainoastaan tuontia varten, juusto, joka on tarkoitettu jalostettavaksi kolmannessa maassa, on luokiteltava tyyppinsä tai koostumuksensa perusteella nimikkeen 0406 90 johonkin toiseen alanimikkeeseen.

25 Näin ollen komissio katsoo, että jos vietyä tavaraa ei voida luokitella mihinkään asetuksen N:o 1706/89 liitteessä mainituista tuotekoodeista ja jos se ei täytä erityisesti laatua ja hintaa koskevia yhteisön edellytyksiä, sille ei voida myöntää vientitukea.

26 Komission mukaan asetuksen N:o 1706/89 yhdeksännen perustelukappaleen ensimmäistä virkettä ei voida tulkita erillään kyseistä perustelukappaletta koskevasta arvioinnista kokonaisuudessaan. Tässä viimeksi mainitussa tehdään ero tuen laskemisessa juustoille yhtäältä suoraan kulutukseen tarkoitettujen tuotteiden ja toisaalta juuston kuorien ja tähteiden osalta. Sekaannusten välttämiseksi juustoille, joiden arvo vapaasti yhteisön rajalla on alle 140 ecua/100 kg, ei myönnetä vientitukea. Mikäli tämä määrä ylittyy, on sen mukaan johdonmukaista, että tuki voidaan myöntää, vaikka tuote olisi tarkoitettu jalostettavaksi. Näin ollen komissio väittää, että esillä olevassa asiassa vientituen myöntäminen riippuu ainakin siitä, ylittikö viedyn, kolmannessa maassa jalostettavaksi tarkoitetun juuston hinta vapaasti yhteisön rajalla tämän arvon.

27 Kuten kansallinen tuomioistuin, Milch-Kontor ja komissio toteavat, yhdistetyn nimikkeistön alanimikettä 0406 90 11, joka koskee jalostettaviksi tarkoitettuja juustoja, sovelletaan vain tuontitulleja kannettaessa.

28 Näin ollen on johdonmukaista, ettei sitä mainita tukinimikkeistön niissä alanimikkeissä, joissa mainitaan vientitukijärjestelmään kuuluvat tavarat.

29 Tästä ei kuitenkaan seuraa, että vuonna 1990 vietyjä juustoja, jotka oli tarkoitettu jalostettaviksi kolmannessa maassa, ei voitaisi ottaa huomioon tässä järjestelmässä.

30 Jos kyseinen tavara nimittäin voidaan tyyppinsä tai koostumuksensa perusteella luokitella yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen 0406 90 johonkin toiseen alanimikkeeseen, joka vastaa jotain asetuksen N:o 1706/89 liitteessä mainituista tuotekoodeista, asetuksen N:o 804/68 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu vientituki saattaisi tulla kyseeseen.

31 On kansallisen tuomioistuimen asiana suorittaa pääasiassa tätä koskeva arviointi.

32 Asetuksen N:o 1706/89 yhdeksännen perustelukappaleen osalta riittää kun todetaan, että yhteisön säädöksen johdanto-osalla ei ole sitovaa oikeusvaikutusta eikä johdanto-osaan voida vedota kyseisen säädöksen varsinaisista säännöksistä poikkeamiseksi eikä näiden säännösten tulkitsemiseksi tavalla, joka on selvästi niiden sanamuodon vastainen (asia C-162/97, Nilsson ym., tuomio 19.11.1998, Kok. 1998, s. I-7477, 54 kohta ja asia C-308/97, Manfredi, tuomio 25.11.1998, Kok. 1998, s. I-7685, 30 kohta).

33 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella ennakkoratkaisukysymykseen on näin ollen vastattava, että vuonna 1990 viedyille juustoille, jotka on luonteensa puolesta tarkoitettu jalostettaviksi kolmannessa maassa, voidaan myöntää asetuksen N:o 804/68 17 artiklan 1 kohdassa säädettyä vientitukea sillä edellytyksellä, että ne voidaan tyyppinsä tai koostumuksensa perusteella luokitella johonkin asetuksen N:o 1706/89 liitteessä mainituista tuotekoodeista, sellaisina kuin ne on kuvattu asetuksen N:o 3445/89 liitteenä olevassa maataloustuotteiden nimikkeistössä vientitukia varten.

Oikeudenkäyntikulut

34 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Vuonna 1990 viedyille juustoille, jotka on luonteensa puolesta tarkoitettu jalostettaviksi kolmannessa maassa, voidaan myöntää maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 804/68, sellaisena kuin se on muutettuna 22.12.1987 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3904/87, 17 artiklan 1 kohdassa säädettyä vientitukea sillä edellytyksellä, että ne voidaan tyyppinsä tai koostumuksensa perusteella luokitella johonkin vientituista maito- ja maitotuotealalla 15 päivänä kesäkuuta 1989 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1706/89 liitteessä mainituista tuotekoodeista, sellaisina kuin ne on kuvattu 1 päivästä tammikuuta 1990 lukien sovellettavasta täydellisestä toisinnosta maataloustuotteiden nimikkeistölle vientitukia varten 15 päivänä marraskuuta 1989 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3445/89 liitteenä olevassa maataloustuotteiden nimikkeistössä vientitukia varten.

Allekirjoitukset